

Landelijke Klachtencommissie voor het openbaar en het algemeen toegankelijk onderwijs

(mr J.P.L.C. Dijkgraaf, S.Y. Kuurstra-Brons, J. Toes sr.)

Uitspraaknr. 02.011

Datum:

12 juni 2002

Seksueel misbruik van leerlinge door docent; klacht ongegrond; voortgezet onderwijs.

De klacht

De ouders klagen erover dat de docent gymnastiek hun dochter seksueel heeft misbruikt. De docent verbleef regelmatig alleen met de leerlinge in het toestellenlokaal, waarbij hij haar streelde op bovenbenen, borsten en billen en haar zoende. Hij belde haar ook vaak op en stuurde haar sms-berichten. Ook heeft hij een keer met het meisje bij school afgesproken en is hij met haar naar de gymzaal gegaan waar hij seksueel contact met haar heeft gehad.

De visie van de partijen

De ouders zeggen een klacht bij de directeur van de school te hebben ingediend wegens seksueel misbruik van hun dochter door haar docent. Dit misbruik zou al twee en een half jaar gaande zijn. Het meisje is van de school verwijderd vanwege het onacceptabele gedrag dat zij al langere tijd vertoonde. Omdat de ouders geen raad wisten met hun dochter hebben zij een psycholoog geraadpleegd. Vervolgens is gebleken dat het gedrag van haar te wijten is aan het handelen van de docent. Nadat de ouders een klacht bij de school hadden ingediend heeft de school aangifte gedaan bij de politie tegen de docent. De klacht van de leerlinge toont dat zij veel problemen had, onder andere op het relationele vlak. Er waren thuis veel spanningen zij kon hierover goed praten met haar docent en zij hadden regelmatig -nagenoeg dagelijks- contact.

Hierbij gebeurde het dat deze docent haar bovenbenen streelde en dat hij haar een zoen op het voorhoofd gaf. Het meisje zocht hier in eerste instantie niets achter. De docent en zijn leerlinge hebben een keer afgesproken elkaar te ontmoeten bij school omdat zij wel eens wat langer met haar docent wilde praten. Beiden zijn naar de gymzaal gegaan waarop zij seksueel contact met elkaar hebben gehad. De docent heeft toen aangegeven dat zij hierover haar mond moest houden. Hierna hebben beiden elkaar regelmatig in de gymzaal gezien waarbij er veelal sprake was van het voelen aan de borsten van het meisje of het zoenen van haar door de docent. Hij belde haar ook regelmatig en stuurde regelmatig SMS-berichten. Aan het eind van dat jaar moest het meisje van school af. Hierna heeft zij haar docent niet meer gezien. Hij bleef echter wel regelmatig bellen en berichten sturen. In eerste instantie vond het meisje de aandacht van de docent prachtig. Later is zij pas gaan beseffen wat gebeurd is. De ouders menen dat de docent misbruik heeft gemaakt van de situatie waarin hun dochter verkeerde.

De docent zegt dat een psychologisch rapport, waaruit zou moeten blijken dat het gedrag van hem oorzaak is van bepaald gedrag van het meisje, ontbreekt.

De aanklacht is inconsistent op het gebied van de volgorde in de tijd. De stelling dat er sprake zou zijn geweest van een seksuele relatie van minimaal tweeënehalf jaar kan niet waar zijn

nu de docent het meisje pas sinds anderhalf jaar les geeft. Bovendien wordt een periode aangehaald verspreid over twee schooljaren en is in het proces-verbaal aangegeven dat er pas in het tweede schooljaar van deze periode seksueel contact tussen het meisje en de docent zou zijn geweest.

De docent is van mening dat het geven van een zoen op het voorhoofd of het strelen van een dijbeen bezwaarlijk onder seksueel misbruik kunnen vallen. Overigens hebben deze feiten niet plaatsgehad. Hij constateerde dat het meisje regelmatig zeer bedroefd in zijn lessen aanwezig was. Vaak vroeg zij hem niet deel te hoeven nemen aan de les. De docent heeft haar gevraagd of er iets met haar aan de hand was, waarop zij hem in vertrouwen heeft genomen en haar problemen aan hem verteld. Dit heeft geleid tot regelmatige contacten tussen de docent en de leerlinge. Deze vonden veelal plaats in de zogeheten toestellenruimte in de gymnastiekzaal, nooit in een afgesloten ruimte.

De problemen van het meisje waren van relationele aard en de docent begreep dat zij onder behandeling van het RIAGG stond. Zelf heeft hij contact opgenomen over het meisje met een maatschappelijk werkster. De docent heeft regelmatig sms-berichten van zijn leerlinge ontvangen. Deze heeft hij sporadisch beantwoord. Het meisje heeft hem verteld dat zij zich terneergeslagen voelde en dat zij hem moest spreken. De docent heeft vervolgens met haar afgesproken op school omdat hij van mening was dat hij daar het beste met leerlingen kon communiceren en er ook een professionele afstand zou zijn. Het gesprek heeft ook plaatsgehad en heeft anderhalf uur geduurd. De docent heeft de volgende dag zijn directeur van dit gesprek op de hoogte gesteld. Omdat hij bang was dat hij het meisje in de problemen zou brengen heeft hij verteld dat het om een toevallige ontmoeting ging.

Hierna hebben de docent en zijn leerlinge nog geregeld contact gehad waarbij steeds vaker gebruik gemaakt werd van de telefoon. Eind dat jaar is het meisje van school gestuurd omdat zij te vaak problemen veroorzaakte tijdens de les. Op haar verzoek heeft de docent gepoogd te bemiddelen, maar dat mocht niet baten. Kort voor het meisje is verwijderd van school heeft zij de muur van de gymzaal beklad en de docent daarbij als "pedo" bestempeld. Later heeft zij een afscheidscadeau gegeven. Hierna hebben beiden nog enige malen contact gehad en zij kwam nog een kerstkaart brengen op school.

Voor wat betreft het verslag en de brief welke door de directeur zijn ingebracht merkt de docent op dat er sprake was van een aantal beschadigende en kwetsende roddels. Hij weerspreekt deze roddels en stelt dat er meer wordt geïnsinueerd dan gezegd en ontkent voorts ten stelligste de met name genoemde leerlingen ongewenst te hebben aangeraakt.

Overwegingen van de Commissie

Uit de overgelegde stukken en het verhandelde is de Commissie gebleken dat de docent en zijn leerlinge regelmatig contact buiten de lessen om met elkaar hadden. Hierbij was het veelal het meisje die het contact zocht, maar de docent is dit niet kenbaar uit de weg gegaan. De Commissie acht het niet onbegrijpelijk dat de docent aanvankelijk een luisterend oor aan haar bood. Het is de Commissie echter uit verklaringen van de docent gebleken dat hij al snel op de hoogte was van het feit dat er sprake was van verdergaande problematiek. Toen hij daar weet van had had hij naar het oordeel van de Commissie moeten inzien dat specifieke deskundigheid noodzakelijk was en had hij zich terughoudend moeten opstellen. De docent had het meisje moeten doorverwijzen naar haar mentor en/of hulpverleners en hij had gebruik dienen te maken van de mogelijkheden die de zorgstructuur op school biedt. Tijdens de zitting is aan de Commissie meegedeeld dat deze zorgstructuur op school niet sterk ontwikkeld is en nog niet naar behoren functioneert, doch dat kan niet betekenen dat leraren hierin naar eigen inzicht zelf kunnen handelen. Hiermee heeft de docent volgens de Commissie onprofessioneel gehandeld.

De docent heeft de inhoud van de klacht voor wat betreft het seksueel misbruik gemotiveerd weersproken. Hij heeft aangegeven het meisje op geen enkele wijze seksueel benaderd en/of misbruikt te hebben.

De Commissie stelt vast dat op dit punt twee totaal tegenovergestelde visies aan haar zijn voorgelegd; er is derhalve sprake van het ene woord tegen het andere woord. Nu de verklaringen van het meisje op geen enkele wijze worden ondersteund -noch door bewijsmateriaal noch door getuigenverklaringen- oordeelt de Commissie dat geen duidelijkheid te verkrijgen valt over de inhoud van de klacht. Het feit dat er geruchten over de docent de ronde deden op school doet daar niet aan af, nu deze geruchten niet geleid hebben tot het indienen van formele klachten en derhalve niet is vastgesteld wat in deze geruchten juist is en wat op verzinnsels berust. Daarom kan de Commissie in dit geval niet anders dan de klacht niet gegrond verklaren.

Op grond van het voorgaande beveelt de Commissie het bevoegd gezag aan de zorgstructuur en het mentoraat van de school, welke beide niet sterk ontwikkeld zijn, te versterken. Ook beveelt de Commissie het bevoegd gezag aan de docent voorshands niet meer te belasten met het mentoraat en hem te verbieden zich in een situatie te brengen waarin hij alleen is met een leerling. Voorts dient hij ten aanzien van de taak als mentor begeleiding te krijgen zodat hij wellicht in de toekomst hiermee weer belast kan worden. De Commissie beveelt voorts het bevoegd gezag aan de docent te doen begeleiden door een deskundige opdat hij inzicht krijgt in de effecten van zijn handelen, waarbij er met enige regelmaat een evaluatie van de stand van zaken dient plaats te hebben.

Tot slot merkt de Commissie op dat haar gebleken is dat er rond de persoon van de docent op en rondom school allerlei geruchten de ronde doen die zijn functioneren onder druk zouden kunnen zetten. Dit tezamen met het feit dat te verwachten is dat het meisje weer naar school terugkeert -of al teruggekeerd is- betekent dat de Commissie de aanbeveling doet dat de geruchten over de docent verder uitgezocht worden waarbij vervolgens gepaste actie wordt ondernomen zodat de school in de toekomst zonder dreiging van deze geruchten kan functioneren.

Conclusie van de Commissie

Op grond van het bovenstaande oordeelt de Commissie, dat vast is komen te staan dat de docent zich zeer onprofessioneel heeft gedragen maar dat seksueel misbruik niet is vast komen te staan zodat de klacht inzake seksueel misbruik niet gegrond is.

Advies van de Commissie

De Commissie beveelt het bevoegd gezag aan:

1. de zorgstructuur en de mentorbegeleiding op de school nader te evalueren. Hierbij ziet de Commissie met name op het doen verbeteren van de aanpak van problemen van leerlingen in die zin dat problemen in een vroeg stadium worden gesignaleerd en volgens bepaalde protocollen worden aangepakt.
2. de docent voorshands niet meer te belasten met de taak van mentor en hem te verbieden zich in een situatie te brengen waarin hij alleen is met een leerling.
3. de docent te doen begeleiden door een deskundige opdat hij inzicht krijgt in de effecten van zijn handelen en te voorzien van ondersteuning voor zijn taak als mentor, waarbij er met enige regelmaat een evaluatie van de stand van zaken dient plaats te hebben.

4. de geruchten rondom de docent verder uit te zoeken zodat de school in de toekomst zonder dreiging van deze geruchten kan functioneren en maatregelen te nemen waardoor de dochter van klagers weer in staat zal zijn om het onderwijs op school te kunnen volgen.